

GRAVEL GUIDE

Hungary

Le is töltheted!

Mi a Gravel?

Hogyan válassz gravel bike-ot?

Gangel Marcell interjú

Túraajánlatok

Gravel Paradicsom

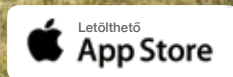
Balaton BIKE 365

Balaton - Gravel Paradicsom

800 km kitáblázott gravel útvonal

www.balatonbike365.hu

Balaton BIKE365

Fotó: Tirszin János

Előszó - Graveltalálkozások

A Gravel Guide-ban megpróbáljuk bemutatni a gravel bike-ot, illetve a gravel-t. Előbbi a technikai eszköz, a másik egy stílus, ami különböző embereknek kicsit mást jelent. A következő oldalakon olvasható is többféle definíció, megközelítés. Akinek újdonság ez a kerékpározási stílus, talán kap róla egy képet, egy impulzust, kedvet, hogy kipróbálja, talán éppen a balatoni gravel paradicsomban. Aki már műveli, talán annak is adunk kis segítséget az útkereséshez.

Miközben készítettük a kiadványt, általában definíciókat kerestem, de éppen az derült ki, hogy nehezen behatárolható ez a műfaj és éppen ez a szép benne. Mégis ki tudok választani egy szót, ami eszembe jut róla: Találkozások. Találkoznak, összeérnek a különböző kerékpár-kategóriák, változatos tájak, terepek, aszfaltozott utak és erdei ösvények. És nem utolsósorban az emberek, a bringások, akik művelik. És ebből a sok változóból érdekes, felejthetetlen kalandok sülnek ki.

Takács Tamás – a Gravel Guide szerkesztője

Gravel bike

Általános célú bringa, vagy semmihez nem hasonlítható élettérzés?

Mit tud egy gravel bike, amiért ilyen ütemben növekszik a népszerűsége? A rövid válasz: gyors. Bővebben: a legtöbb hobbibringás számára gyors és kényelmes túrakerékpár. Nyilván nem ilyen egyszerű definiálni...

➤ **Az elektromos rásegítéses kerékpárok mellett talán a gravel bringák mutatták a legdinamikusabb fejlődést az elmúlt 10 évben.** Nem is olyan régóta beszélhetünk magáról a kategóriáról, hiszen a 2010-es évek közepétől kezdett csak nevesítve megjelenni a gyártók kínálatában. Addig is jelen volt, csak éppen a felhasználók építették saját maguknak túrakerékpárként. Főleg azok a túrázók, akik nagyobb távolságokat, gyorsabban szerettek volna megtenni, mint egy hagyományos cross/trekking bringán.

➤ **A haladás tempóhoz elengedhetetlen a sportos pozíció a kerékpáron, ezért az ilyen bringákra országúti/koskormányt szerelnek.** Ahhoz, hogy egy túrázót ne érjen meglepetés szerte a világon, fel kell készülnie arra is, hogy időnként földúton, terepen folytassa útját. Utóbbira viszont a klasszikus versenybringák alkalmatlanok, főként a keskeny slick gumi miatt. Létezett korábban is egy „országúti túrakerékpár” kategória, talán ez töltötte be leginkább a mai gravelek funkcióját. A hőskorban főleg ezeket „tuningolták” a vándorok, megfelelő gumikkal, biztonságosabb fékekkel, túrafelszerelésekkel.

➤ **A 2010-es évektől a tárcsafékek terjedése adott nagy lökést a gravel bringák megjelenésének.** A cyclocross és országúti kerékpárokon

is alkalmazni kezdték a tárcsafékeket, s kiderült, hogy ennek köszönhetően a könnyű sportkerékpárok előtt megnyílik az út terepen is. A tárcsafék azoknak is megfelelő kontrollt biztosít, akik nem

olyan magas szinten kezelik a bringát, mint a versenyzők, ráadásul a vázakat is nyugodtan tervezhetik úgy a gyártók, hogy elférjen a ballonosabb, akár 40-45 mm széles gumi.

↑ **A gravel kerékpárok műszaki értelemben talán a cyclocross kerékpárok világából nőttek ki,** viszont amíg a crossgépek egy szűk versenyző rétegnek készültek, a gravel bringák geometriáját és vázkialakítását a tömegek igényeihez igazították. Talán csak a koskormány és a földutakra is alkalmas gumi maradt meg fixen, de ez sem igaz, mert már az egyenes kormányos fitness kerékpárokat is „gravesítették”.

Pár év jelenlét után rendeznek már a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség (UCI) által is elismert gravel versenyeket, ahol 7 kg-os karbon csodákkal vereti a mezőny a porban... A túrázók pedig az acélvázaz ígáslovakra aggatják a felszerelést olyan módon, hogy terepen bringázás közben se zavarja őket a csomag. A bringára csomagolás, azaz a „bikepacking” fejlődése összeforrt a gravel bike-ok fejlődésével, kiadványunkban erről is lesz szó.

Rövid idő alatt eljutottunk tehát oda, hogy a gravel bike egy életérzést is takar, amit nehéz definiálni. Mi kétféleképpen is megpróbáljuk. Az első

egy kevésbé izgalmas definíció, ami inkább műszaki szempontból közelíti a gravel bike fogalmát:

↗ **Koskormányos, földúton haladásra alkalmas gumival szerelt kerékpár, melynek nyergében a legtöbb útburkolaton sportos tempóban bringázhat bárki.** Közel egy országúti gép gyorsaságát adja aszfalton, viszont a jobb minőségű földutakon lényegesen nagyobb sebességre képes, mint egy mountain bike, vagy egy cross/trekking bringa. A gravel bike-okat alapvetően sportos túrázásra tervezik, olyan bringásoknak, akiknek meghatározó dolog az életében a kerékpározás.

Mi maga „gravel”? Direkt fordításban a murvás, szórtkaviccsos utakat jelöli. Ha viszont az érzést szeretnénk körülírni, akkor vegyük kölcsön a magyarországi gravel közösség meghatározó személye, Gangel Marcell által küldött definíciót, melynek alapját a Cafe du Cycliste műfaji meghatározása adta:

A gravel az terep és országút egyaránt. Terep, hogy eljuthass rejtett és különleges helyekre. Országút, hogy bárholnan indulhass és össze tudd kötni az élvezetes terep szakaszokat. A gravel bármilyen út lehet.

A gravel az egy nyomos ösvény és két csapás szekérút. A gravel az bármi amit a gumid szélessége, a bringád és a technikai képességeid megengednek. A terep kihívásai elvonják a figyelmed a fizikai erő kifejtéstől.

A gravel versenyzés és túra. Mindegy, hogy milyen a háttered, mik a céljaid, igényeid. Egyszer belefér egy erős nap versengéssel, másszor pedig csak a felfedezés öröme hajt. Te döntesz.

A gravel bringa az lehet régi vagy új, lehet fitness, trekking, MTB, 50 ezer forint vagy 3 millió. Bármelyikkel el lehet tűnni a felfedezésben! A gravel egy jó kifogás arra, hogy beszerezz egy újabb bringát, de a mostani bringád a legjobb a célra!

Összességében: a gravel az szabadság. Kaland. Változatos, egyedi, pont olyan amilyennek Te szeretnéd. Megadja a kereteket, és rajtad, az alkotói szabadságodon múlik, hogy mit hozol ki belőle.

Hogyan

VÁLASSZ GRAVEL KERÉKPÁRT?

Az első kérdés, amit a gravel bike-kal kapcsolatban érdemes feltenni, hogy egyáltalán nekünk való-e egy ilyen bringa?

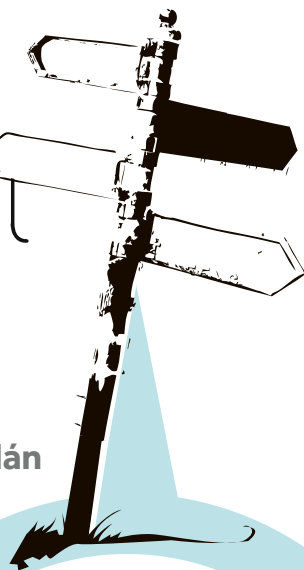
Az sem mindegy, hogy ez lesz az egyetlen kerékpárunk, vagy meglévő(k) mellé vásároljuk más típusú használatra...

ORSZÁGÚTON ÉS KÖNNYŰ TEREPEN

Amit gravel bike vásárlásánál fontos szem előtt tartani, hogy ezek a kerékpárok egy átlagos felhasználó számára nehezebb terepen haladásra alkalmatlanok. Csak a bringások elenyésző hányada rendelkezik olyan kerékpárkezelési technikával, hogy nehéz terepen élmény legyen számukra a tekerés egy ilyen kerékpárral. Vagyis **akkor gondolkozzunk gravel bike-ban, ha elsősorban könnyű terepen, simább felületű földutakon, szórtkavicsos (gravel) utakon és országúton használjuk majd.** A nagyobb hegyiségekre jellemző terepen, köves, gyökeres, meredek emelkedőkön és rázós lejtőkön rémálom gravel bike-ot használni mountain bike helyett. Magyarországon például a Balaton környéke a jól bejárattott földutakkal a szőlődombok között, a dózerutakkal a felvidéken, vagy akár délen a Somogyban kiválóan alkalmas gravel bringázásra. Aki arra vágyik, hogy nagyobb távolságokat, viszonylag nagyobb sebességgel teljesítsen aszfalton és földúton, jól dönt, ha gravel bike-ot választ. **Összességében ezek a gépek testedzésre, túrázásra, örömbringázásra, vagy akár közlekedésre is alkalmasak.**

HOBBIKERÉKPÁROSOKNAK ÉS VÁNDOROKNAK

Nem árt, ha első gravel bike-unk vásárlása előtt már használtunk huzamosabb ideig országúti kerékpárt, így nem lesz idegen a

kormány és az előre nyúló pozíció. Olyan országútisoknak, akik szeretnék átkötni a már bejáratott aszfaltos köreiket könnyű terepen, sze-

retnek megtörni a monotóniát, felfedezni új területeket, kiváló választás.

Persze hegyikerékpárosok számára is remek „második” bringa lehet egy gravel bike. Aki ügyes, képzett terepen, annak valószínűleg nem lesz nehéz megszokni a kormányt. Egy gravel bike-kal nem kell teljesen elszakadni majd a terepről az útvonaltervezések során, és egy gravel bike kellően gyors ahhoz, hogy kizárólag országúti edzőkörökön is megállja a helyét.

Nilván a bringás vándoroknak, hosszú túrákon kalandot keresőknek egyértelműen egy gravel bike lehet a befutó. A hagyományos túrakerékpárra szerelt csomagok nehezítik az irányítást terepen, egy gravel bike-ot viszont úgy lehet „felmásházni”, hogy ne kelljen lemondanunk a nagyobb sebességről.

Ha csak a fenti három csoportot nézzük, látható, hogy nagyon széles az a réteg, akik számára ideális egy gravel bike, főleg ha a gyűjtőkategórián belül sikerül olyat választani, ami passzol a stílusunkhoz.

CYCLOCROSS VS. GRAVEL BIKE

A gravel kerékpárokat alapvetően sportos túrázásra tervezik, és hiába hasonlítanak ránézésre a szintén hajlított kormányos cyclocross modellekre, geometriájukban és más pontokon is eltérnek ettől a speciális versenyzői kategóriától. A cyclocross bringák geometriája, szögei nagyban megegyeznek az országúti versenygépekével, fontos a fordulékonyág, így a meredekebb villaszög, valamint a rövid homlokcső is,

hogy hatékonyabban lehessen sprintelni, gyorsítani. A rövidebb láncvillák nem sok helyet hagynak sárvédőnek és egyéb szereléseknek, itt is a hajtáshatékonyság és a gyorsaság a prioritás. A gumik maximális szélessége crossban 33 mm. A klasszikus cyclocross bringák gyakorlatilag speciális sportszerek, melyek nagyon kevés ember igényeivel találkoznak, az átlag hobbibringások számára hasonlóan kényelmetlenek, mint a versenyzésre kihegyezett országútiak.

A gravel bike-ok geometriája viszont inkább a komfort országútikhoz hasonlít, illetve még laposabb szögű és még hosszabb a homlokcső. Inkább hosszabb felsőcsövet és rövidebb kormányzárat alkalmaznak. A láncvillák is hosszabbak, így sárvédő, vagy akár csomagtartó is szerelhető egyes gravel bike-okra. A gravel bike-ok alkalmasak rá, hogy felvegyük az országútiakon is megszokott, a cross/trekkingekhez képest lényegesen sportosabb testtartást és így

gyorsan haladhassunk. Hosszabban és alacsonyabban foghatjuk a kormányt, jobban „befeszülhetünk” a tekerésbe. A vázkialakítás viszont lehetővé teszi, hogy kimondottan ballonos terepgumikkal is használhassuk ezeket a gépeket. Például a 38-45 mm-es gumikkal a földutak, kevésbé technikás erdei ösvények simán leküzdhetők.

↑ SZEMÉLYRE SZABHATÓK

Vannak gravel bike-ok, melyekbe 27,5"-es kerékszettet is szerelhetünk, mountain bike szélességű terepgumikkal, sőt, már első teleszkópos villákat is kínálnak kimondottan ehhez a kategóriához. Fontos még, hogy a legtöbb gravel bike vázán találhatunk túrafelszerelések, sárvédők rögzítésére alkalmas szemeket, vagyis többféleképpen személyre szabhatjuk ezeket a kerékpárokat, melyek messze túlmutatnak a hagyományos országúti felhasználási területen.

↑ SPECIÁLIS KIEGÉSZÍTŐK, BIKEPACKING

A gravel bike-ok fejlődése egybeesik a „bikepacking” túrázással, ami azt jelenti, hogy a hosszú, többnapos túrákon megpróbálnak minden lehetséges felületet kihasználni a kerékpáron, hogy felszereljenek csomagokat úgy, hogy az ne menjen az irányítás rovására. A gravel bike-okon ezért jóval több rögzítési pontot láthatunk, mint bármilyen más bringán. Például a villaszárakon, felsőcső tetején, alsócső alján stb. Mivel a rögzítési pontok kialakítása rontja a csövek szerkezeti tulajdonságait, újra kedvelt vázanyag lett a strapabíró acél. Egy acélvázon kialakított furatba például sokkal kisebb eséllyel nyaljuk bele a menetet, mint aluvázba. Ráadásul kényelmesebb is terepen, mint a merevebb alumínium. A karbon inkább a teljesítmény-orientált gravel bike-ok vázanyaga, mivel már léteznek gravel-versenyek is, nyilvánvalóan az itt használt bringák a szén-szálas anyagból készülnek.

FELSZERELTSÉG

A gravel bike-ok felszereltsége igen különböző lehet. Az áttételezés követheti a klaszikus országúti kiosztást elől dupla láncmányérral, de sok gravel bringát szerelnek szimpla láncmányérral elől. Utóbbi esetben hátul a széles átfogású, például 10-42 fogaskoszorú is jellemző, 40-es, vagy 42-es láncmányérral. Amíg országútra még kaphatók felnifékes kerékpárok, a gravel bike-ok szinte egyöntetűen tárcsafékesek. Általában hidraulikus féket találunk a specifikációban, de az alacsonyabb árkategóriákban (vagy világutazóknál) felbukkannak a mechanikusok is. Speciális hajlítású kormányral rendelkeznek, ahol az alsó rész kiszélesedik. A sajátos ergonómia mellett így praktikusabb a bikepacking csomag felszerelése is a kormányra. A gumi rengetegféle lehet, a gyémántminőségű, majdnem slicktől a komolyabb terepmintás külsőig, kb. 35-től 60 mm szélességig.

a Bianchi Arcadex szinte minden területen bevethető

gravel versenyzésre is alkalmas az aerodinamikus 3T Exploro

a Merida Silex kimondottan terepre optimalizálva

gravel bringákon egyöntetű a tárcsafék

Cannondale CaadX: egy alumínium cyclocross bringa túragéppé alakítva

Aki gyorsan is szeretne menni, válassza a kéttányéros hajtást

↗ Mire figyelünk, ha...

- **elsősorban országúton bringázunk:** Aki viszonylag keveset tér le az aszfaltról, az ne mondjon le a keményebb áttételekről. Érdeemes elől dupla lánctányéros bringát venni. A gumi is érdekes ebből a szempontból, hiszen elég lehet a 35 mm széles külső, alacsony gördülési ellenállást biztosító mintázattal.

- **versenyek, teljesítmény-centrikus bringázás a célkeresztben:** Ha minél gyorsabbak szeretnénk lenni, figyeljünk oda a geometriára, ami álljon minél közelebb az országúti kerékpárokéhoz. Ha pénztárcánk megengedi, a vázanyag legyen karbon. Érdeemes könnyű kerékszettet választani, lehetőleg belső nélküli rendszerrel, ami lecsökkenti a defekt kockázatát.

- **minél több terepre szeretnénk eljutni:** Fontos itt is a geometria, érdemes laposabb villaszöggel és hosszabb felsőcsővel rendelkező vázat választani, amihez a kormány rö-

videbb kormányszáron keresztül csatlakozik. Nézzük meg, milyen széles gumi fér a vázba, hiszen egy gravel bike-on a ballonossággal és az alacsony nyomással tudjuk növelni a komfortot rázósabb terepen. Válasszunk olyan áttételt, amivel a hosszú, meredek emelkedők is leküzdhetők terepen.

- **megbízható túratársat keresünk:** Hosszú túrákhoz – főleg a senki földjén – a megbízhatóság a legfontosabb szempont. Érdeemes ezért acélvázat választani, legrosszabb esetben ez még a „harmadik világban” is javítható. Ráadásul a csomagok rögzítési pontjai is kevésbé sérülékenyek, és kényelmes haladást is biztosít az acél. Érdeemes elgondolkozni a mechanikus tárcsafék alkalmazásán is, ha nem tudjuk javítani a hidraulikust, és ugyanez igaz a váltórendszerre, törekedjünk minden ponton az egyszerűsége, ugyanakkor a pontos működésre.

BALATONBIKE365:

Ha Magyarországon kerékpározunk, teljesen mindegy, milyen bringával tesszük, családi programként, vagy edzésképpen, célba vesszük a Balaton térségét. Gravel bike-kal azért is érdemes ezt tenni, mert a domborzati és útvizonyok is kimondottan kedveznek ehhez. Ennél már csak az nagyszerűbb, ha meg is találjuk azokat az utakat, ahol érdemes kerékpározni. A BalatonBIKE365 program elsősorban ehhez nyújt segítséget, sőt, sokkal több ennél.

A BALATON, MINT BRINGÁS PARADICSOM:

A Balatonról a legtöbb bringásnak a Balatoni Bringakör jut eszébe, mint bakancslistás mutatvány pár nap, egy nap, vagy pár óra alatt... Közép-Európa legnagyobb tava kijelölt kerékpáros útvonalon körbekerékpározható, s kis túlzással kilométerenként jut valami turista-látványosság. Ez főleg a kevésbé elvakult bringásoknak vonzó, az életmód- vagy sportszerűen kerékpározók többre vágnak, mint a part mentén tekerni a turistaövezeteken keresztül. És a Balaton környéke pont ezt a pluszt kínálja: a szőlőtermesztés következtében az alacsony, emberléptékű dombok között rengeteg gravel bike-kal jól járható szórt kavicsos, vagy kétnyomsávós döngölt földút található. Az elmúlt években felújításon esett át rengeteg aszfaltút is, ráadásul a parttól eltávolodva a forgalom sem túl nagy, főleg a nyári szezonon kívüli hónapokban. Az útvonalak variálásának lehetősége kimeríthetetlen. A BalatonBIKE365 program neve is felhívja erre a figyelmet, s arra buzdít, hogy akár az év minden napján jó itt bringázni. Nem véletlen, hogy kiadványunkban is balatoni túraajánlatokat mutatunk be, hiszen ilyen változatos tájat, ennyi csodás kilátást kínáló útszakaszt talán sehol máshol nem

Balaton BIKE365

GRAVEL PARADICSOM

találunk az országban. A BalatonBIKE365 is erre épít: egy ilyen tájon nem csak a kerékpározáson van a hangsúly, hanem minden más, ami a kerékpározáshoz kapcsolódik. Legyen az egy családi bringázás a legközelebbi strandra vagy híres fagyizóhoz, gasztro- vagy egyéb tematikus túra, eldugottabb természeti kincsek felfedezése, vagy akár sportesemény. Jobb helyet keresve sem találunk.

MI A BALATONBIKE365?

A BalatonBIKE365 projekt először valósít meg Magyarországon átfogó kerékpáros fejlesztéseket egy teljes térségre vonatkozóan. Konk-

rétábban nem kerékpárút- vagy infrastruktúra fejlesztésekről, közösségi vagy kommunikációs programokról van szó, hanem mindenről egyben, rendszerben kezelve. A BalatonBIKE365 alapja a Balatoni Bringakörtől eltávolodva 800 kilométernyi kitáblázott kerékpáros útvonal, ennél is több tematikus túraajánlat, három kerékpáros központ (Balatonföldvár, Balatonfüred, Keszthely), ahol a túrákhoz szükséges eszköztár összeállításához is kapunk segítséget, kölcsönzési lehetőséggel stb. Továbbá a BalatonBIKE365 program keretében létrejött egy Magyarországon eddig egyedülálló informatikai háttér is, szó szerint hét nyelven beszélő honlappal és applikáció-

val, utóbbi GPS alapon végignavigál a kiválasztott útvonalakon. A www.balatonbike365.hu honlap ráadásul egy dinamikus adatbázist kezel, ami a jövőben várhatóan teljesen lefedi majd a térség kerékpárosbarát szolgáltatóit és azokat a látványosságokat, programokat, melyek kerékpárosoknak ajánlhatók. Egy gravel bike nyergében pedig nincs akadály, szinte bármi megközelíthető, ami gyalogosan is...

BALATONBIKE365FEST GRAVEL-ESEMÉNYEK

A BalatonBIKE365Fest rendezvénysorozat keretében több bringás rendezvényre sor került 2022-ben a Balaton körül, melyek közül kiemelkedő jelentőségű volt két gravel-esemény, az északi és a déli parton is. A távokat nem a divatos gravel-események hosszú útvonalaihoz, hanem az átlagos bringások képességeihez igazították. A résztvevők ugyanakkor izelítőt kaphattak, milyen utakon használható egy gravel bike a térségben. Északon, balatonszőlősi rajt-cél területtel ajánlott BB365-útvonalakon tekerhettek a

így néznek ki a BalatonBIKE365 táblák a Balaton körül

részvevők 44 kilométert június 12-én, délen pedig egy még keményebb pálya várta a (nem csak) gravel bike-osokat. Augusztus 13-án Balatonföldvár alatt, az Aliréti Vadászháztól indulva 54 kilométert kellett teljesíteni több, mint 1100 m szinttel, ami jól mutatja, mennyire „sík” a Balaton déli partja... Messziről jött ember mindig többet lát, ezért a következőkben egy holland résztvevő, Nathaniel Wallis foglalja össze, amit az aliréti BalatonBIKE365Fest rendezvényen, illetve általában a Balatonkörnyékén tapasztalt:

„A verseny útvonala kiváló ízelítő volt, mit kínál a Balaton a gravel bringásoknak. Jó volt a táv, elég hosszú, hogy kihívást jelentsen maximumon nyomva, de túratempóban is teljesíthető volt, élvezve a nyugodt tájat. Tetszettek a csendes, eldugott utak, a hosszú gravel szekciók és a csekély mértékben szereplő single track-ek aránya. Érdekes emelkedők váltották egymást, a lejtők pedig nagyon szórakoztatók voltak. Nagyon klassz volt, hogy meg-megpillanthattuk a Balatont a táv folyamán, és csodálatos volt a panoráma. A szervezés

olajozottan működött. A helyszín könnyen megközelíthető Budapestről, a szervezők beszéltek angolul (ami valóban segítség), a kereszteződésekben pedig rendőrök voltak, hogy abszolút biztonságban érezhessük magunkat a bringán. Chipes időmérés volt, vagyis gyorsan megkaptuk a pontos eredménylistát. Régóta a legjobb gravel-esemény volt, amin indultam, boldogan visszatérnék a jövőben.

A Balaton ideális gravel lokáció, hatalmas a választék gravel utakból, a száraz, kemény felületű poros utaktól a homokos laza talajon át a gyors mezőgazdasági utakig. Ha vége a bringázásnak, egy csomó város és falu van, amit érdemes felfedezni, lehet jókat enni, vagy levezetni egy kis tekerés utáni úszással a tóban. A Balaton környékén tartózkodva rengeteg helyszín közül választhatunk, ahol csodálatos gravel utak vannak. Ráadásul a Balaton-Budapest vasúti összeköttetés is nagyon jó, így tökéletes helyszín egésznapos túrához, vagy egyéjszakai bikepacking kalandhoz azoknak, akik külföldről érkeznek.”

interjú Gangel Marcellel

EZ A KIS FÖLDÜT, HOVA ER KI?

Gangel Marcell eseményei és a KLND.eu, azaz Kaland oldal szinte egyet jelentenek a magyarországi gravel-élettel. A legtöbb bringás Magyarországot átível 1400 kilométeres Hungarian Divide kapcsán ismerheti, de azóta életre hívta a Balaton Bike Derby-t, illetve az egynapos gravel versenysorozatot is. Marcell történetén és az alábbi interjún keresztül a hazai gravel közösséget is szeretnénk bemutatni.

– Hogyan kerültél kapcsolatba a gravellel?

– A bikepackinggel kezdődött, a kalandbringázással, felfedezéssel. Számomra ez volt a vonzó, felfedezni olyan területeket, ahol még nem jártam, főleg miután motorral már átéltem hasonló élményeket. 14 éves koromban, amikor bejött a moped korszak, kaptam egy olyan motort, amivel lehetett menni országúton és terepen is. Már akkor az izgatott, hogy ha vajon lefordulok itt ezen a kis földúton, az hova ér ki... Ezáltal Vas-megyében tök jól megismertem a környékünket. Azóta eltelt sok idő, már nem is motorozok, viszont az állóképességi sportok iránti szeretet a bringánál kötött ki. Olvastam egyszer egy gravel bringáról 2016 körül, Magyarországon talán akkor jelentek meg. Ebben találkozott a felfedezési ösztön az állóképességi sporttal. Megvettem egy ilyen kerékpárt és pontosan ott folytattam bringával, ahol motorral abba hagytam. Azóta is üzöm.

– Itt feltehetnénk a tyúk vagy a tojás kérdést, hiszen mindkettő szóba került, bikepacking volt előbb, vagy gravel?

– Szerintem lehetetlen megmondani, hiszen mindkettő működik a bringázás létrejötté óta. A gravel bringázás, vagyis a földutakon biciklizés az 1800-as évektől létezik, onnantól kezdve, ahogy megjelentek az olyan formájú biciklik, amiket ma is ismerünk. Akkor még nem voltak aszfaltutak, azok az emberek tulajdonképpen már akkor gravel bicajoztak. Lehet két halmaznak is tekinteni a bikepackinget és a gravelt, melyek valahol metszik egymást, de nem részhalmaza egyik a másiknak. Lehet bikepackingelni nem gravel bringával, és lehet gravelezni is nem bikepackingelve. A metszet nagy, mert a gravel bike a legelterjedtebb kerékpár típus bikepacking körökben. Pont azért, mert hatékony, nagy távolságot meg lehet vele tenni, országúton is lehet vele haladni, miközben terepen is alkalmas a manőverezésre.

← – Hogy lett belőled magyarországi „gravel guru”?

– 2017-ben, miután megvettem a biciklit, jött egy hatalmas bikepacking élmény, teljesítettem a Torino-Nizza Rally-t (ajánlom mindenkinek, európai szinten is nagy közösségi esemény). Hazajöttem hatalmas vigyorral, tele kalanddal a hátam mögött és azt mondtam, hogy ezt Magyarországon is meg kellene próbálni. Csináltam egy facebook-csoportot és ott azon túl, hogy fórumoztunk, meg akartuk mozdítani ezeket az embereket. Ebből először egy egyéjszakás kintalvós campout jött ki a Börzsönyben. Ebből építkezve, plusz abból az élményből, ami nekem megvolt az Alpokban, csináltunk egy nagyobb eseményt. Már akkor az volt az álom, hogy legyen egy Magyarországot átívelő túra, de ezt első évben nem akartuk nulláról bevállalni. Elsőre a Five Peaks 500 jött össze, ami az Északi-középhegységen ment végig öt csúcstól érintve a Börzsöny, Mátra, Bükk, Zemplén hegységekben. Ez is jól sikerült, maradtunk ezen a vonalon, mára már két eseményünk van, két különböző távval. Létrehoztuk a Hungarian Divide-ot, ami egész Magyarországot átszelő 1400 kilométeres bikepacking útvonal. És van a Balaton Bike Derby, ami egy könnyebb, rövidebb kihívás – kvázi belépő ebbe a világba. Ezt lehet teljesíteni nagyon hosszú egynapos gravel versenyként, vagy nem annyira versenyzőkhöz, mint középhaladókhöz szólva 3-4 napos könnyed

Fotók: Takács Tamás

Balaton-menti bikepacking túráként. A Balaton Bike Derby-t övező érdeklődésből látszott, hogy érdemes lenne próbálkoznunk kimondottan gravel, egynapos rendezvényekkel is, melyek szélesebb rétegnek szólnak. 2022-re ezt is megcsináltunk négy gravel versennyel.

– Mekkora most az érdeklődés, mennyire mozgatja meg a gravel Magyarországon az embereket?

– A legnagyobb vonzereje ennek a gravel, illetve kalandbringás mozgalomnak, hogy nagyon nagy a közösségi ereje. Kialakult egy mag, akik rendszeresen részt vesznek az eseményeinken, csinálják, haverokat vonzanak be stb. Az eseményeken a részt vevők kb. 20%-a ver-

senyez, akit a teljesítmény érdekel, nézi, hogy végez a másikkal képest. A maradék 80% viszont közösségi programként tekint rá. Úgy jön el, hogy szeretné jól érezni magát, kikacspolni ezzel a maggal, találkozni a kiskocsmában, kint aludni egy gyönyörű kilátóponton, tehát élményt keresni. Azt hiszem, hogy ebben új ez a szegmens. Lehet, hogy versenynek hívjuk, vagy teljesítménytúrának, de szemben más szakágak kimondott „versenyversenyeivel”, itt a többséget természetközeli élménykeresés, új tájak felfedezése, haverkodás, közösségi élmény keresése hozza ide.

– Miben más még egy ilyen gravel-esemény a szokásos „versenyverseny” szabadidősport rendezvényekhez képest?

– Ez most alakul, nemcsak itt, hanem még a gravel melegágyának számító Amerikában is, nagyon eltérők a formák. Szemben más offroad – például montis – eseményekkel, itt nagyon hosszúak a pályák. A mi pályáinkon – feszegetve a közösség határait – 130-140 kilométerre lőttük be a hosszú távot, legfeljebb 1500-2000 m szinttel, és ezek nemzetközi szinten rövidnek, legfeljebb közép távnak minősülnek. A leghíresebb nemzetközi gravel verseny, az Unbound Gravel 200 mérföld (320 kilométer). Rengeteg 100-120 mérföldes verseny létezik, ahol a résztvevők száma az egekben van, több ezer főt mozgatnak ezek az események Amerikában. Magyarországon ezek még országúton is hosszúnak

számítanak, nem beszélve arról, hogy a résztvevők rendkívül magas szintet képviselnek, nem ritka a 35-ös átlag egy-egy ilyen hosszabb gravel versenyen.

A pályáink döntő többségben terepesek. Hogy össze tudjuk kötni a minél több élményt adó terepeket, használunk aszfaltutat. Mindig alacsony forgalmú aszfaltot fonunk be biztonsági szempontból. A terep arányon próbálunk afelé tendálni, hogy nagyobb részt döngölt, kavicsos, időjárásálló, igazi gravel legyen, nagybetűs gravel. De a realitás az, hogy adott térségben a terep rész 60-70%-a tud ilyen kavicsos gravel lenni, 30-40% pedig szekerút, földút, mezőgazdasági út, vagy éppen erdészeti aszfalt, amit egyszerűen be kell vonnunk a pályába, hogy kiadjon egy szép kört.

Azért is különlegeseek ezek az események, mert nagyon ritkán fordul elő, hogy kisebb távolságú pályán köröztetnek a rendezők, általában egy nagy kört, vagy A-ból B-be vezető útvonalat rajzolunk. Ennek a pozitívuma az, hogy sok kisebb tájegységet tudunk megmutatni, de a hátránya, hogy sokkal kevésbé tud „steril” lenni. Akadhat benne olyan rész, ahol az útminőség lehet probléma, illetve műfaji sajátosság, hogy ezeket a pályákat nem kordonozzuk, nem szalagozzuk, nagyon kevés ilyen bavatkozás történik. A jelölésre két iskola van, Amerikában rengeteg

olyan esemény van, ahol egyáltalán nincs jelölés, az egynapos versenyeken is kötelező mindenkinek a computer használata, és pár szervező van, akik profin jelölnek és a közúton is irányítják a forgalmat. Mi felfestünk nyilakat, mert tisztában vagyok vele, hogy hozzáadott érték, úgymond alátámasztja a szervezői munkát és a nevezési díjat.

Nagyon fontos a pályáinkon a látvány, és az élményszerzés. Figyelünk arra, hogy egy ilyen eseményen legyen legalább 3-4 olyan szakasz, vagy pont, amire az emberek visszajeleznek, hogy ezt nem várták, nem is tudták, hogy ott van, nagyon szép volt a kilátás. Még versenyzőtől is jön visszajelzés, akik nyomják a „vörös” zónában, de mégis benne tudnak lenni a pillanatban, ha valami szép és különleges.

Fontos elem a közösség is, a rajt/cél-terület, frissítópontok kínálata, hangulata. **Hasonlítson inkább egy kisebb vidéki fesztiválra, mint bringaversenyre.** Nem zselét adunk, hanem dobozos kólát meg tortilla chips-et, a célban foodtruck van és helyi kaják, nem teljesítmény orientált táplálékok és táplálékkiegészítők. Próbálkozunk, hogy legyen egy kis bulika a nulladik napon, illetve utána is ott maradjanak az emberek, DJ, zene... Ez még nincs benne a közösségben, nem nagyon jött össze, de ez is hozzátartozna. Szeretnénk nyitni csajok felé, e-bike-osok felé, olyanok felé, akik egyszerűen keresnek valami újat és itt meg is találják. Ez egy inkluzív műfaj, nem kell hozzá 300 wattos FTP, hogy el tudj indulni. Szeretném, ha sok más ágazathoz hasonlóan kis fáziskéséssel megvalósulna az, ami megvalósul külföldön is. Legyen 1-2 olyan esemény Magyarországon, ami tömegsport jelleggel, 500-1000 vagy több résztvevővel is működik.

– Utolsó kérdésként jöjjön itt az éles átkötés, ha nem eseményekben gondolkozunk, magát a gravelt milyen típusú embereknek ajánlanád?

– Több megközelítés van. Aki nagyon hardcore montis és nyitna kicsit az országút felé, illetve aki nagyon hardcore országúti és nyitna kicsit a monti felé, azoknak mindenképpen, mert a két világot szuperül ötvözi. Magának a technikai eszköznek szerintem az a lényege, hogy **lehet vele nagy távokat megtenni, „giga” napokat menni, hosszú aszfaltos összekötővel több hegységet összekötni, illetve be lehet vele férti olyan ösvényekre is, ahová országúttal lehetetlen.** Ez a lényeg.

A másik oldalról annak is (és ők vannak többen) ajánlom, aki kacsintgat a túrázás felé, szeretne megnézni szép tájakat, kalandozni, egyszer kint aludni az erdőben, hobbibringásként nem igazán tudja még mit válasszon, nem akar kompromisszumokat kötni. Neki is jó választás lehet, mert ezzel bele tud kóstolni mindegyik világba,

aztán dönthet úgy is, hogy inkább országút, vagy inkább terep. Első komoly bicikliként útválasztónak is tökéletes.

– Köszönjük az interjút és hogy bemutattad a KLND-ot!

HOGYAN TERVEZZÜNK GRAVEL ÚTVONALAT?

Talán kiadványunk több fejezetéből is kiderült, hogy a gravel, mint műfaj igen tág, mégis sokaknak jelenti ugyanazt: a felfedezést, a szabadságot két keréken. A bringázások tervezéséhez pont ezért nehéz tanácsot adni, mégis megpróbálunk lefektetni néhány alapvetést.

Egy gravel útvonal lehet 20, vagy 200 kilométer, de akár 2000 is 10 napon keresztül... Itt még azt sem érdemes leszögezni, hogy a távot és a nehézségi szintet mindenki löje be saját képességeihez mérten, hiszen a gravel világában sokan éppen az extrémítást keresik. A készség/kihívás egyensúly könnyen elbillenhet a kihívás felé.

A kerékpárral, illetve a terepszakaszokkal kapcsolatban viszont már megfogalmazhatjuk alapvetésként, hogy **lehetőleg ne lépjük túl a saját,**

illetve a bringánk és a felszerelésünk korláta-
it, mert a puszta közepén/erdő mélyén/egy harmadik világban bajba is kerülhetünk, ha megadja magát a technika, vagy hosszú kilométereken át nem tudunk megbirkózni a terep kihívásaival.

Magával az útvonaltervezés folyamatával kapcsolatban a legismertebb magyarországi gravel-események rajzolója, Gangel Marcell ad tanácsokat, olyan érdeklődőknek, akik a hazai gravel közösség bázisát is képezhetik:

AZ ÉLMÉNY:

Ha élményt keresünk, tervezzünk úgy egy átlagos napi útvonalat, hogy a nagyjából 60-80 km-es távba **kerüljön bele két-három olyan megállópont, ami természeti, vagy kulturális különlegesség, illetve szép helyre érkezünk meg, hogy feldobjuk vele a napot.** Lehet ez egy szolgálató is, ahol érdemes frissíteni, étkezni. 60-80 km-t egyfolytában menni gravel utakon lehet jól néz ki a fotókon, de nem olyan izgalmas. Sokkal kalandosabb 2-3 ilyen megállót, látványosságot felkeresni. Fontos, hogy mindez olyan utakon történjen, ami vagy önmagában is kalandos, vagy nekünk még újdonságot jelent. A forgalmas aszfaltutakat mindenképp javasolt elkerülni.

ESZKÖZIGÉNY:

Az első és legfontosabb egy kormányra rögzíthető navigációs eszköz. Belépőként abszolút elegendő a telefon egy olyan tokkal, ami lehetővé teszi a biztonságos rögzítést a kormányra, például Spigen, Quad Lock, Topeak. Nem fog menni papírtérképpel, és nem fog menni úgy, hogy valaki elindítja a telefonon az egyébként szuper navigációs programját és kézből majd megnézi... Például egy nem túl magas üzemidejű iPhone-nal repülő üzemmódba rakva hat órát lehet menni úgy, hogy végig be van kapcsolva a

kijelző. Haladóknak már nyilván érdemes beruházni egy kimondott bringás specifikus GPS-be, ezeknek az ára Bryton-tól Garmin Edge Solarig 60-tól 400 000 forintig terjed, az ajánlott kategória 100 000 Ft fölött van.

TERVEZZÜK-E MI AZ ÚTVONALAT, VAGY VEGYÜNK IGÉNYBE SEGÍTSÉGET?

Ha valaki kezdő, és más sport, szabadidős tevékenység okán sem jártas útvonaltervezésben, akkor kezdésnek nem ajánlanám, hogy magától összeállítson útvonalat. Érdemes inkább fórumokat nézni, illetve ajánlva magunkat, a klnl.eu csoportjaiban érdeklődni, vagy a weboldalunkon az útvonaltárból letölteni.

Ha valaki mégis próbálkozik egyedül, ajánlom a legerterjedtebb útvonaltervezőket – pl. Komoot, Ride with GPS, Bikemap – melyeknek heatmap alapon működő algoritmusai vannak.

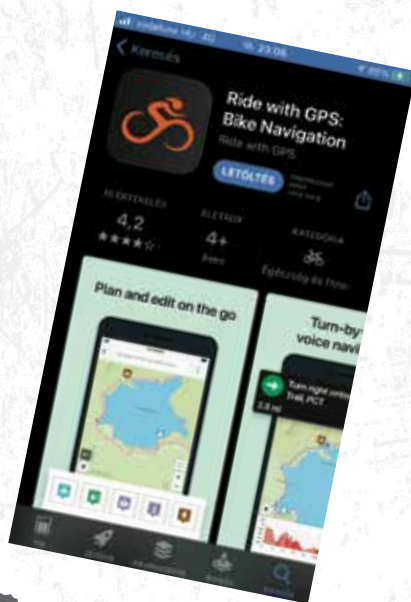
Ez azt jelenti, hogy a felhasználók által megtett túrákból terveznek újakat és a leggyakrabban használt utakat tervezik bele. Ezzel nem nagyon

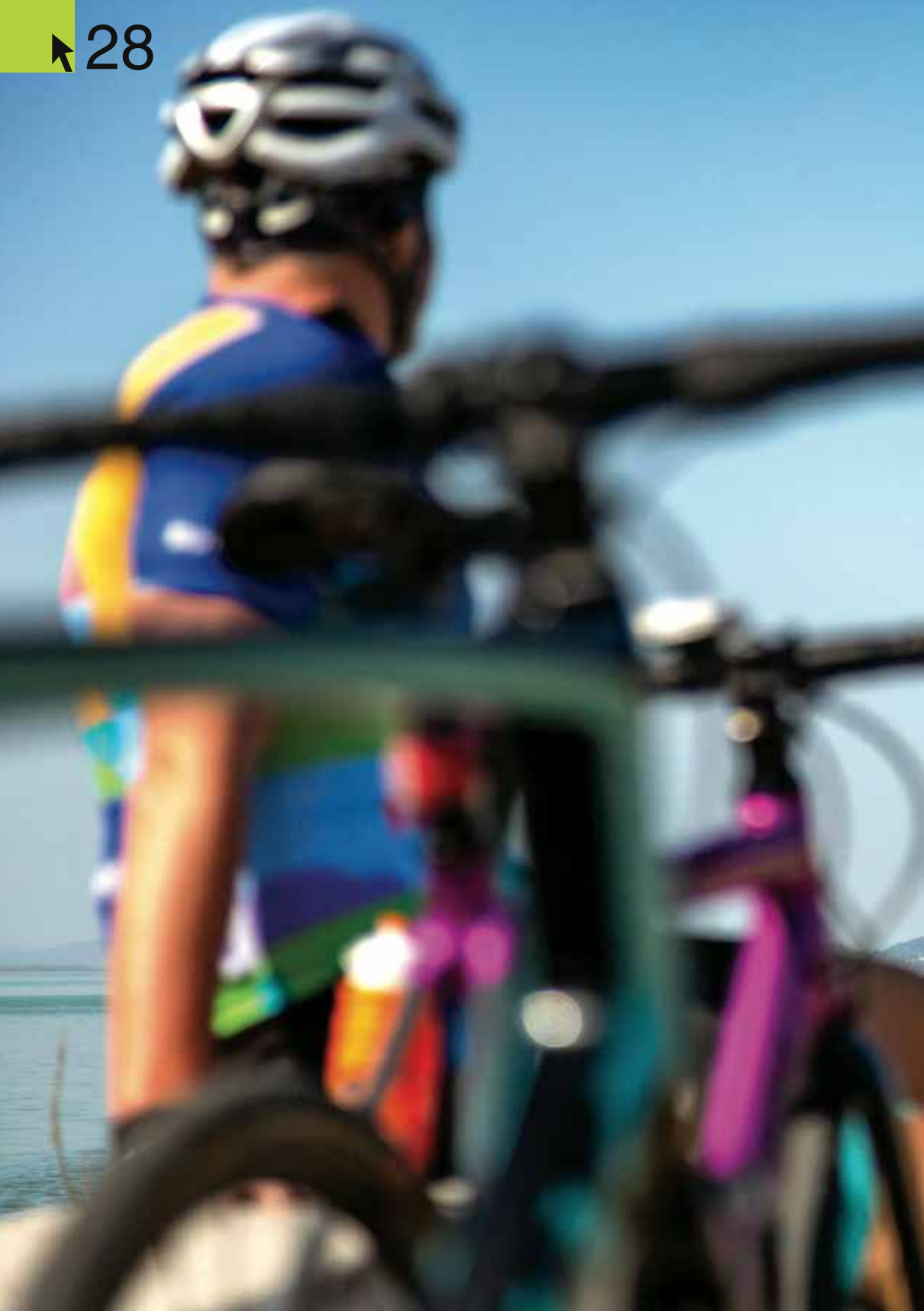

lehet mellélőni, hiszen, ha rendszeresen járnak egy ilyen offroad szakaszt mások, akkor valószínűleg a magánterületi, birtokháborítási és a te-repkérdések is jobban rendben vannak, mint egy olyan úton, ahol nem járt még soha senki.

Ugyanakkor a haladóknak a „soha nem volt még itt senki” típusú útvonalak adhatják a legnagyobb élményt, de ezek a „magas rizikó, magas megtérülés” kategóriába számítanak, magas rizikót úgy értem, hogy beleszállunk a sárba, nem tudjuk magunkat átverekedni a bokorhal-mazon, beleütközünk lezárt területbe...

Gravel túraajánlatok a Balaton környékén

Mit kínál a Balaton a gravel bringásoknak? A szőlőtermesztés következtében az alacsony, emberléptékű dombok között rengeteg gravel bike-kal jól járható szórt kavicsos, vagy kétnyomsávós döngölt földút található. A parttól eltávolodva a forgalom sem túl nagy, főleg a nyári szezonon kívüli hónapokban. Az útvonalak variálásának lehetősége kimeríthetetlen. Ízelítőnek négy példát mutatunk be különböző nehézségi szinten.

FELVIDÉKI TÚRA A FORRÁSTÓL A FÉLSZIGETIG

A cyclist wearing a blue jersey and a black helmet is riding a gravel bike through a vineyard. The path is made of gravel and is flanked by rows of grapevines. In the background, there are rolling hills and a clear sky. The cyclist is in the center of the frame, riding towards the viewer.

46 kilométeres gravel túra a Balatonszőlős-Dörgicse tengely, illetve a Tihanyi-félsziget legszebb részein, sok attrakcióval, ahol érdemes megállni kicsit. Bejárjuk a Balaton-felvidékre jellemző szőlődombokat rápillantva néha a Balatonra, majd a Tihanyi-félszigetet vesszük célba. Találkozhatunk Tihany természeti szépségeivel, de a turistaövezetet is érintjük. Technikai szempontból kezdő gravel bringásoknak is ajánljuk, fizikailag a táv és az 500 méter szintkülönbség közepes nehézségű kihívás.

Felvidéki túránkon a Balatonfüredtől nyugatra eső régiót járjuk be, a túra egyébként Balatonszőlősen keresztül összefűzhető a kiadványban szereplő másik északi körrel. Utóbbi esetben már egy nehéz, 90 kilométeres, 1000 méter szintet tartalmazó útvonalat teljesíthetünk. Szerencsére a most bemutatott 46 kilométeres útvonal nem csak a „hardcore” gravel bringásoknak szól, azoknak is ajánljuk, akik ismerkednek a gravel bike-kal és fizikailag nem jelent gondot a táv és az 500 méter szintkülönbség. Gravel túraajánlatainkra jellemző, hogy nem sokat haladunk forgalmas részeken, még a kedvelt turista-célpontok közelében is keressük a csendesebb utakat. A szőlődombok magasságában nem nehéz ilyet találni, de akár a Tihanyi-félszigeten is áthaladhatunk úgy, hogy kevés járművel találkozunk. Közelebb kerülünk a természethez, nem hiányozhatnak a panorámás útszakaszok sem, miközben viszonylag rövid távon belül rengeteg látványosság közül válogathatunk, ahol megállhatunk túra közben.

Az útviszonyok szempontjából több az aszfalt, mint a terep, de a kőutak is nagyon szép környezetben vannak, ahol alacsony a forgalom. A terepszakaszok főleg kétnyomsávos földutak, melyeken az aszfalthoz szokott bringások is tudnak biztonságos tempót választani. Vannak, akik számára a gravel azt jelenti, hogy izgalmas terepeket kötnek össze aszfalttal, mások az országutak „egyhangúságát” dobják fel terepszakaszokkal. Ez a túra az arany középut a ket-

tő között. Érzésre nagyjából egyenlő arányban váltja egymást a terep és az aszfalt, a hangsúly inkább a látványon és az élményen van. Füredtől északnyugat felé haladva első nem is találhatnánk hangulatosabb frissítőpontot, mint a vászolyi Szent Jakab-forrás. Dörgicsén érintünk egy mesés fotós helyszínt a templomromnál, és a Tihanyi-félszigetnek a kevésbé ismert felét is bejárjuk. Bár nincsenek kirívóan nehéz emelkedők, összességében mégis kellemesen elfáradunk a végére.

RÉSZLETES ÚTVONALLEÍRÁS:

Kiindulópontunk Balatonfüreden a 71-es körforgalom melletti parkoló. Ha már gravel kör, akkor nem aszfalton megyünk fel a panorámás Aszófői útra, hanem a parkolóból Tihany felé indulva pár száz méter után a GPX szerint elkanyarodunk jobbra. Egy újabb balkanyart követően már földúton tekerhetünk, amiről Füred határában érünk ki a műútra. Aszófő felé megyünk tovább, jobb oldalon a Balaton látványa kíséri. Még a falu előtt jobbra kanyarodunk döngölt földútra, mely az év legnagyobb részében jól használható, még nagy esőzések után is. Szűk 4 kilométert megyünk ezen lankás emelkedőn Balatonszőlősig, aztán balra haladunk tovább Pécsely felé. A Balaton-felvidék egyik legszebb aszfaltútszakasza következik, dimbes-dombos vonalvezetéssel. Pécselyt bő egy kilométerrel elhagyva sréhen jobbra kanyarodunk egy kis útra, ami hamarosan földútra vált és a GPS-t követve elérjük a vászolyi Szent Jakab forrást. Tú-

ránk legnehezebb emelkedője után a forrásvízből újratölthetjük a kulacsot, pihenhetünk a kis tó partján.

Vászolyról aszfalton tekerünk át Dörgicséig, ahol egy meredek lejtő jobbkanyarjánál választ-hatunk, hogy tovább suhanunk a főutcán, vagy a GPX szerint bekanyarodunk balra a levendulamező és a temető felé. Ha tovább megyünk a kis utcákon, a temető után megérkezünk az alsó dörgicsei templomromhoz, ahonnan pazar kilátás nyílik a környékre és a Balatonra is. Innen lankásan emelkedő kétnyomsávós, jó minőségű földúton fordulunk vissza keleti irányba, majd erdős részhez érünk, ahol hamarosan lejtmenet kezdődik. A földúton legyünk azért óvatosak, hiszen nagy sebességre lehet felgyorsulni és a lejtő elején a GPS-t sem árt nézni, van néhány kanyar és leágazás. A lejtő végére már az

Udvari fölötti pincékhez érünk ki szórtkavicsos gravel úton, majd becsatlakozunk a vászolyi aszfaltútba. Aki inkább a balatoni bringakörön menne tovább Tihany felé, itt akár rögtön lefordulhat jobbra, mi azonban beiktatunk még egy rövid gravel szakaszt Örvényesig, ahonnan a kerékpárúton folytatjuk tovább a sajki leágazásig. Örvényesen a Malommúzeum érdekes megállóponthoz lehet.

Aszófő és a 71-es túloldalán található Halsütő után élesen jobbra kanyarodunk Sajki felé, ahol a strand mellett elhaladva hangulatos kis aszfaltúton tekerünk tovább a part mellett. Hamarosan következik balra egy meredek emelkedő, ami szerencsére csak 200 méter hosszú. Az erdei iskolától véget ér a töredezett aszfalt, és földúton megyünk tovább Tihany belseje felé. Tehetünk egy kitérőt az Őrtorony-kilátóig, de fontos itt meg-

említeni, hogy az oda vezető ösvényen és az őslvenduláson át természetvédelmi okokból tilos kerékpározni. Következő látványosság a tihanyi Belső-tó, ahol ha szerencsénk van, a szürke marhákat is láthatjuk. Innen a főúttal párhuzamos kerékpárúton visz vissza a GPS Balatonfüredre, látványos szakasszal a Külső-tó mellett. Természetesen Tihany önmagában rengeteg látnivalót rejt, érdemes úgy tervezni a túrát, hogy maradjon idő megnézni azt, ami érdekel.

AHOL ÉRDEMES MEGÁLLNI A TÚRA SORÁN:

Tihany: Szűk területen koncentrálódik 1000 évnyi történelem. A frissen felújított Tihanyi Bencés Apátság és a Barátlakások maradványai kulturális élményt jelentenek, majd felsétálhatunk az Echo-dombra kipróbálni, hogy valóban működik-e a legendás Tihanyi-visszhang. Az elkialtított szavak a több mint 300 méterre lévő apátság északi oldaláról verődnek vissza, 2 másodperc alatt téve meg az oda-vissza közel 700

méteres távot. A Belső-tó környéke remek hely egy kis lazuláshoz és érdemes betérni itt a Levendula Ház Látogatóközpontba is. Kis túzással minden lila és visszaköszön a több évszázados múltra visszatekintő levendulatermesztés kultúrája. Jó fagyizókban is gazdag Tihany, ilyen a főúton a Levendula, vagy az Erzsike Fagyizó

(Pisky sétány), ahol balatoni panorámával a kötelező fényképeket is lesz idő elkészíteni. Ha pedig egy jó burgerre vágyunk, ajánljuk a mólón található Sport Terrace-t.

Vászolyi Szent Jakab-forrás: „Kötelező” víz-töltő hely kerékpárosoknak Vászolyon. Vize a legenda szerint gyógyító hatású, de előfordulhat, hogy a kiírás szerint nem iható. Előbbi valószínűleg csak mendemonda, utóbbi csak azt jelzi, hogy hivatalosan nem bevizsgált forrásvíz. Mivel a kút vizét a környező mészkőhegyekből fakadó források vize táplálja, tökéletesen tiszta, tehát töltsük fel nyugodtan a kulacsokat.

SZINTRAJZ:

Letölthető GPS:

A TÚRA ADATAI:

- Táv: 46 km
- Szintemelkedés: 507 m
- A túrán belül aszfaltzott közút: 16 km
- földút: 20 km
- aszfaltzott kerékpárút: 10 km
- Nehézségi szint: közepesen nehéz

FÜRED FÖLÖTT A GRAVEL PARADICSOMBAN

A bemutatásra kerülő 51 kilométeres túra gyakorlatilag egy gravel alapkör Balatonfüredtől északra, sok klasszikus szórtkaviccsos „gravel” úttal, erdei ösvényekkel, bringautakkal és némi közúttal. Közben gyönyörű, balatoni panorámás szakaszokat járunk be, illetve lehetőségünk van tenni egy-egy kitérőt kilátópontokig. A túra nem könnyű, talán nem első gravel kalandként ajánlott, de aki rendszeresen bringázik sportszerűen, nem lesz gondja az 574 m szinttel és a terepszakaszokkal.

Balatonfüred az Tó északi partjának legzsúfoltabb nyaralóövezete, normális bringás, aki sportolás céljából szeretne tekerni, szezonban, hétvégéken biztosan nem megy ki a parti bringaútra... Egy gravel kör megálmodása ezért itt úgy kezdődik, hogy célba vesszük a dombokat északi irányban és azokat az utakat, ösvényeket keressük, ahol magunk mögött hagyhatjuk a civilizációt. Mivel a környéken a fenyvesek telepítése miatt és a talaj jellegéből adódóan viszonylag sok a gyökeres, vagy köves ösvény, arra is ügyelni kell, hogy gravel bringákhoz passzoló, kevésbé technikás földutakat keressünk. Ahol lendületesen lehet bringázni, mégis élmény a terepezés. S ha már a Balaton fölött vagyunk, természetesen érdemes keresnünk a panorámas szakaszokat, azokat a kilátópontokat, ahol Magyarországon egyedülálló látványban lehet részünk. **Közép-Európa legnagyobb tavára látunk rá, amely híres arról, hogy a víztükör ezerféle színben pompázik.**

Túránk több mint kétharmada földúton halad, viszont gyakorlatilag nincs nagyon meredek/technikás szakasz, ahol a mountain bike-okhoz képest filigránabb gravel bringákkal nehézkes lenne a haladás. **Ezért olyanok is vállalhatják a túrát, akik már elkezdtek rendszeresen terepen kerékpározni, de a rázósabb trailek**

A TÚRA ADATAI:

- Táv: 51 km
- Szintemelkedés: 574 m
- A túrán belül aszfaltozott közút: 9 km
- földút: 37 km
- aszfaltozott kerékpárút: 5 km
- Nehézségi szint: közepesen nehéz

Letölthető GPS:

még túl nagy kihívást jelentenek számukra. Az 574 méter szintkülönbség kellemesen eloszlik a túra folyamán, tolös szakaszokra nem kell számítani. Kicsit talán nehéz az elején, hogy a túra leghosszabb emelkedője már az első kilométereken elkezdődik, akinek ez nem esik jól, akár melegíthet is előtte kicsit. Füred környékét elhagyva sokáig erdőben bringázunk, Felsőörs és Veszprémfajszt után kicsit a szántók oldalában, aztán bringaúton. Tótvázsony után nem sokkal pedig vérbeli gravel utakra kanyarodunk, ahonnan óriási élmény megpillantani a tavat a végéhez közeledve.

RÉSZLETES ÚTVONALLEÍRÁS:

Ha Balatonfüred és bringázás, érdemes a 71-es körforgalomnál lévő parkolóból indulni. A bártabbak a bűdös forrásból is feltölthetik a kulcsokat életerőt adó csodavízzel, akik pedig nem hisznek a legendákban, a szupermarketben mindent megvehetnek, ami esetleg szükséges még a tekeréshez. Életerőre szükség lesz, mert **indulás után nyílegyenesen nekimegyünk a hegynek, tulajdonképpen GPS sem szükséges, egy ideig mindig arra kell menni, amerre a legjobban emelkedik az út.** Cserébe 4-5 kilométert követően hátra tekintve gyönyörű panoráma nyílik a tóra, ha társaságban megyünk

és esetleg nem bírjuk a tempót, itt egy fotózás jó ürügy lehet a korai pihenésre... Nyáron ez a gravel szakasz tikkasztóan meleg, de hamarosan egyre több fa, erdő szegélyezi utunkat és az emelkedő is lejtőbe vált. Örülünk, túl vagyunk a nehezen. Örömkömben kiegészíthetjük a túrát újabb kilátóponttal. Aki a Balatont szeretné újra látni, tehet egy kitérőt a Noszlopy Gáspár kilátó felé a zöld jelzést követve vissza, nyugati irányba, vagy elkanyarodhat délre, hogy lenézzzen a sziklákról a Koloska-völgybe.

10 kilométer után egy sík szakasz következik a kétnyomsávos erdei úton, aminek van egy mini-

mális lejtése, tehát jól beforgathatjuk a nagyobb áttételt. Miután kereszteztük a 73-as utat, az út egyre jobban lejtteni kezd Felsőörsig. Még Királykútnál van egy hangulatos pihenőhely, aki több megállást tervez, az egyik lehet éppen itt. Királykút után Felsőörsig egy kellemesen kanyargós egynyomos ösvény visz, ami a falu előtt egy rövid emelkedőbe megy át. Felsőörsön tölthetünk kulacsokat, majd újra terepre váltunk és szépen lassan gyűjtjük a szintkülönbséget is Veszprémfajsz felé. Fajsz után szántók és erdősávok határán tekerünk, fel-le, de nincsenek meredek, vagy hosszú kaptatók. Elérjük hamarosan a széles bringautat, ahol 5 kilométert gurulunk Tótvázsonyig, eközben bőven adódik lehetőség lazítani, aki edzésszerűen teljesíti a kört, nyugodtan ehet-ihat is.

Tótvázsony után délnek vesszük az irányt aszfalton, de hamarosan letérünk sréhen jobbra egy széles dózerútra, amin tulajdonképpen Balatonszőlősig ereszkedünk. Közben azonban **pár kilométer után felbukkan a Balaton, a Tihanyi-félsziget látványa mindenkit rabul ejt.** A sebességgel itt óvatosan, mert a szórtkavicsos kanyarokban könnyen megcsúszik egy keményebbre fűjt gumi. Balatonszőlőson a Szőlős Kocsmát szívesen ajánljuk a hétvégi túrázóknak, innen már főleg gurulás vár ránk Füredig, nem kell attól félni, hogy az ebéd a gyomrunkban ellenünk dolgozik. Füredre az Aszófői útról érünk be, ahonnan jobbra tekintve újra és újra felbukkan a víztükör.

AHOL ÉRDEMES MEGÁLLNI A TÚRA SORÁN:

Balatonfüred: Az északi part legnépszerűbb üdülőhelyén adja magát kiegészítő programként a strandolás, vitorlázás és ami bringával is kényelmesen befutható: egy jó fagyalatozás. A Bagamériben és a Bergmann Cukrászdában biztosan nem csalódunk majd. Ha számít a tóparti környezet az egyik legismertebb Korzó Fagyizót ajánljuk, ha pedig távolabbra is elkalandozunk, az Arácsi Cukrászda is jó választás.

Királykút: Felsőörshöz közeledve esik útba a királykúti pihenőhely, illetve fölötte a Királykút. A forrás vize iható. A középkori legenda szerint Mátyás király is ivott és megpihent itt, erről kapta a nevét. A pihenőhely nagyobb csoport letelepedésére is alkalmas, tűzrakóhely, illetve egy kemencét is találunk itt kellemes erdei környezetben.

Noszlopy Gáspár-kilátó: Kis kitérőt kell tenni 8 kilométernél visszafordulva nyugat felé a Recsek-hegy tetején épült kilátóhoz. A korábbi radarállomás helyén emelt kilátóból a Balaton teljes keleti medencéje a déli partig belátható. Nevét Kossuth honvédőrnagyáról kapta, aki a szabadságharc leverése után Hidegkúton szervezett szabadcsapatot.

SZINTRAJZ:

KÖNNYŰ GRAVEL TÚRA AZ ARANYPART ALATT

Bemutatunk egy 40 kilométeres kört, ami a Balaton déli partjának legkedveltebb nyaraló-övezete alatt halad, és akár kezdő gravel bringásként is vállalható. Változatos környezetben tekerhetünk, aszfalton, bringaúton, terepen, ugyanakkor nem találkozunk nagyobb kihívást rejtő emelkedőkkel sem.

Sokan tévednek, amikor azt gondolják, hogy a Balaton déli partján nem annyira jó bringázni... Nyilván mindenkinek a part menti kerékpáros kör jut eszébe, ahol csúc szezonban boldog és boldogtalan mászkál, a strandra igyekvők SUP-okkal, gumimatracokkal keresztbe-kasul, szabadjára engedett gyerkőcök össze-vissza, mert egyébként nekik is el kell jutni a vízig valahogy... Ez a jelenség azonban csak a nyári hétvégékre igaz. Tavasszal, ősz elején vagy hétköznap abszolút vállalható a bringázás a tó körül, ráadásul szinte teljesen gépjárműforgalom-mentesen. Ha pedig eltávolodunk kicsit a parttól, sok lehetőséget rejtenek magukban a somogyi tájak. A felfedezéshez egy gravel bike remek szolgálatot tehet, hiszen a déli parton az aszfaltozott úthálózat rövidebb túrákhoz nem annyira kerékpáros-barát, mint északon. Ha viszont ismerjük a földutas átkötéseket, fantasztikus útvonalakat találhatunk ki!

Letölthető GPS:

© Kőrösi Tamás

A TÚRA ADATAI:

- Táv: 40 km
- Szintemelkedés: 125 m
- A túrán belül aszfaltozott közút: 10 km
- földút: 12 km
- aszfaltozott kerékpárút: 13 km
- balatoni bringakörön: 5 km
- Nehézségi szint: könnyű

Az Aranypart alatti kis kör az Ezüstpartról, illetve Balatonszéplakról indul, letekerünk aszfalton és terepen az Aliréti Vadászházig, ahonnan gyönyörű erdei út vezet Ságvár felé. Ságvárról kerékpárútra váltunk, majd a szántó és a Kiliti szőlőhegy mellett haladunk el. Siójutnál érjük el a csatornát, innen a parti bringaúton jutunk el Siófokig. Az útvonalon kb. 12 kilométert tekerünk csak terepen, a maradékot nagyjából fele-fele arányban alacsony forgalmú közúton, illetve bringaúton. Így tehát bármilyen gravel bike alkalmas a teljesítésre, de akár cross/trekking túrakerékpárral is nekivághatunk. A terepszakaszok alapvetően lazább, homokos talajon kijelölt kétnyomsávos gazdasági utakon vezetnek, melyek száraz időben nem jelentenek kihívást. Esős időjárás esetén, vagy hosszas esőzések utáni napon csúszós, ragadós sárra lehet számítani, ilyenkor ezt észben kell tartani.

RÉSZLETES ÚTVONALLEÍRÁS:

Balatonszéplakról, a part menti Ciao, Ciao Pizzeria melletti parkolóból indul a GPX track, ez Ba-

latonszéplak alsó vasútállomáshoz is közel van. A BalatonBIKE365 táblákat is nézhetjük, melyek átvezetnek a vasúton és a 7-esen, majd egy alacsony forgalmú közúton folytatjuk az utunk Tőreki felé. A falut elérve sréhen jobbra kell tartani és az aszfalt hamarosan átvált kétnyomsávos földútra. 1 kilométer után elérjük a Cinege-forrást, ahol frissíthetünk, ehhez le kell kanyarodnunk jobbra egy kis meredek földúton.

A Cinege pihenőtől a legszelebb földutat kell követnünk, majd egy vadászlesnél, ahol 90 fokban kettéágazik az út, balra kell fordulni. Itt következik a túra legmeredekebb emelkedője, ami azonban rövid, mindössze 1-200 méteren keresztül nehéz. a tetején egy újabb vadászlesnél jobbra fordulunk és következik egy lendületes lejtő az Alirét Vadászházig. Itt romantikus környezetben van egy kis stég és általában nem jár arrafelé senki, hacsak nem a vadászház vendégei indulnak éppen el kirándulni.

A vadászháztól ismét egy kis aszfaltos szakasz következik, egy T-elágazásból balra fordulva követhetjük ismét a BB365 táblákat Ságvárig, megfűszerezve a túrát egy újabb döngölt földutas szakasszal.

Ságvár főutcájára érkezve balra a bringautat követhetjük, ami a településről kiérve kifejezetten jó minőségű. Kiliti előtt, a Siókom után jobbra

fordulunk és hamarosan ismét földúton folytatjuk a Kiliti szőlőhegy oldalában a Horgásztó felé. Mielőtt elérnénk a Hidegvölgyi Vadasparkot, lesz egy rövid, de meredek lejtő, itt legyen óvatos, aki nincs még szoros barátságban új gravel bike-jával... Siójut felé fordulunk, majd a faluban balra és rátérünk a csatorna melletti kerékpárútra. Innen végig követhetjük a Balatonpartig a BB365 kitáblázást, a part mentén pedig találhatunk megfelelő éttermet, lángosost, cukrászdát, kávézót ízlésünk szerint.

AHOL ÉRDEMES MEGÁLLNI A TÚRA SORÁN:

Alirét Vadászház: A vadászház szálláshelyként funkcionál, de a mellette elhelyezkedő kis tó a stéggel, padokkal kellemes pihenőhely lehet egy bringatúra során is.

Hidegvölgyi Horgásztó és Vadaspark: Egy gravel túrán általában nem időzünk hosszasan sehol, de legalább egy pillantást érdemes vetni a

nyugodt, fás környezetben lévő horgásztóra, aki pedig szán rá időt és szereti a szelídített állatokat, a vadsparkba is benézhet.

Sió csatorna: 5 kilométeren keresztül haladunk a Sió mellett, míg elérjük Siófokot, és érdemes leülni valahol a parton pihenni, megnézni közelebbről a vízi élővilágot. A folyóban gyakran láthatunk kőcsagokat, kacsákat, egyéb vízimadarakat.

Siófok, móló: A siófoki mólót senkinek nem kell bemutatni, megnézhetjük a hajókat, etethetjük a hattyúkat, ehetünk egy fagyit stb.

Balatonszéplak, szabadstrand: A kiinduló és érkezési pontunkként szolgáló parkoló mellett van a széplaki szabadstrand, ami lehetőséget ad egy kis láblógatásra, pancsolásra, lazításra a kerékpártúra után.

SZINTRAJZ:

Gravel kihívás

a Völgyhíd árnyékában

Gravel-kihívást keresel a Balaton déli partján? Hosszú útvonalat mindenki tud találni. Most inkább egy olyan 44 kilométeres túrát mutatunk be, mely bőven tartalmaz szintkülönbséget, meredek emelkedőket és gravel bringával technikás terep-szakaszokat is. Ennek megfelelően nem hiányozhatnak a csodás panorámát adó kilátópontok sem, melyekről a Balatonra, az északi partra, vagy éppen a Völgyhídra nyílik rálátás.

A Balaton déli partja sík. Tessék? Akkor tessék elmenni túrázni a Köröshegyi Völgyhíd környékeire, akár ezt a túrát végigtekerve, és tessék majd mesélni utána a lábak állapotáról... Elég csak ránézni Közép-Európa legnagyobb viaduktjára és egyértelműen látszik: valahogy fel kell menni a két oldalán húzódó dombokra, valahogy le kell jönni onnan, újra felmenni és újra lejönni. Az is egyértelműen látszik, hogy ezek a le- és felmenetek jó eséllyel meredek. **Aki vállalja a kihívást, cserébe nagyjából gépjárműforgalom-mentes erdei aszfaltcsíkra és pazar panorámával kecsegtető földutakra számíthat.** Néhány kilométerre a nyüzsgő nyaralózónától ránk köszönt a nyugalom, szinte hihetetlen, de a hídon futó autópálya zajából sem hallatszik semmi.

Bemelegítésként tekerünk kicsit a földvári bringáuton, majd Szántódról lankásan elkezd emelkedni az aszfalt. Innentől a túra nagy részében fel-le bringázunk, és talán eszünkbe jut a déli part „síkságáról” tett kijelentés... Ráadásul több technikás tereppel is találkozunk, a túra érdemi részében 17 kilométernyi földutas szakaszt kell letekerni. A terepen kevésbé otthonosan mozgóknak **ezek a földutak már komoly kihívást is jelenthetnek, hiszen pár helyen meredek, nyomvájatos részek is vannak,** melyek mountain bike-kal is sokakat lassításra kényszerítenek. Az emelkedőket tekintve nehézségeink a Nezdai Szoborparknál érnek vé-

get és innentől jutalomjáték következik a déli part egyik legszebb panorámájával, miközben a szobrok között ereszkedünk Szólád, majd a Balatonpart felé. Ennél a túránál fokozottan igaz, hogy közvetlenül esőzések után a talaj ragadós sártengerré változhat, ilyenkor nem javasoljuk a teljesítést.

RÉSZLETES ÚTVONALLEÍRÁS:

Kiindulópontként a földvári vasútállomást választottuk, hiszen ez autóval is jól megközelíthető.

A TÚRA ADATAI:

Táv: 44 km

Szintemelkedés: 565 m

A túrán belül aszfaltozott közút: 16 km

földút: 17 km

aszfaltozott kerékpárút: 2 km

balatoni bringakörön: 9 km

Nehézségi szint: nehéz

Letölthető GPS:

nem gond a parkolás. Impozáns díszletek között, a platánsokkal határolt bringaúton indulunk el, ahol fokozottan figyeljünk a nyaralókra, családosokra. Még a Szántódi rév előtt letérünk jobbra a bringaútról, hogy újabb kerékpárúton tegyünk meg egy kilométert a 7-es útig, melyen átkelve senkitől sem zavartatva folytathatjuk túránkat egy árnyékos kis aszfaltúton. Csak minimálisan emelkedik, kényelmesen bemelegedhetünk, mire felérünk az M7-ig. Pihenésképpen jön egy kis lejtő a rallys sír-emlékig, majd újabb mászás, azonban hamarosan

földútra váltunk. Az első 5 kilométer terep szintén melegítésnek tekinthető a későbbi nehezebb szakaszokra hangolódva, mielőtt újra keresztesz-nénk az M7-est.

A Völgyhíd mellett egy rövid lejtő-emelkedő kombinációval kezdünk, ha ügyesek vagyunk, lendületet vehetünk a lejtőn a rövid, de nagyon meredek „fal” megmászásához. Ennek tetejéről nagyon szép kilátás nyílik Földvárra és a Balatonra. A kétnyomsávós földút inentől kisebb meg-

szakításokkal lejt, míg keresztezve az aszfaltutat el nem ériük a Völgyhíd pilléreit. Ha szeretnénk nagyon kellemes környezetben frissíteni, érdemes az aszfalton balra fordulni és betérni a Völgyhíd Konyha&Rét büfébe, ahol konkrétan minden van, ami szem-szájnak ingere. Miután megcsodáltuk alulról a Völgyhidat, balra kanyarodunk egy betontáblákból kialakított útra, ami vízelvezetőként is szolgál. Ez a túra legnehezebb emelkedője, nem csak meredek, közel két kilométer hosszú.

A betonozott emelkedő után élesen balra fordulunk, egy rövid, egynyomos ösvény, majd kétnyomsávos, először lejtő, aztán emelkedő földút vár a Nezei szoborparkig. Itt hosszú lejtmenet kezdődik, ahol mindenki válasszon a képességeinek megfelelő tempót, mert vannak vízmosások, nem túl egyenletes a terep, cserébe a meredekség miatt igen nagy sebesség érhető el. Hamarosan kiérünk az aszfaltra, szö-

lők között haladunk, majd egy betonutat követően Szőlád határában jobbra kikanyarodunk a Balatonparthoz vezető közútra. A Balatont Szárszónál ériük el, és innen a Bringakör jelzéseit követve is visszajutunk a földvári vasútállomáshoz.

AHOL ÉRDEMES MEGÁLLNI A TÚRA SORÁN:

Völgyhíd Konyha&Rét: Ha aszfalton átmegyünk a Völgyhíd túloldalára, a körforgalom után meglátjuk ezt az igazán különleges büfét/éttermet. Amellett, hogy akár ízletes ebédet is fogyaszthatunk, finomak a limonádék, jó söröket, egyéb italokat választhatunk, ráadásul függőágyakban is rápihenhetünk az út hátralévő részére. Ja és pazar a kilátás!

Neze Szoborpark: A falusiak régóta ismerik a helyet gyógyító erejéről. Talicskában tolták fel a nehezen mozgó öregeket, hogy gyógyuljanak. A legenda szerint Koppány vezér van itt eltemetve. E területre, alulról felfelé, nyolc-kilenc ütemben nyolcéves periódusban kilenc emlékművet hoztak létre.

Alul Attila szobra, Csaba királyfi székely kapuja, Baján kagán köve, Magyar táltos szobra, Kop-

pány szobra, Babba Mária szobra, Veronika hangláb, Kettős kereszt mellette a Mónika kilátó, később Szent László kiskápolna. A kilátóhelyen egy kisebb bringás csoport is megpihenhet az árnyékban, étkezésre, frissítésre is remek hely, lévén már csak lefelé megyünk tovább.

Szóládi löszpincesor: Egyedülálló látványosság Szóládon a híres pincesor. A magas, helyenként akár 6-8 méteres löszfalba vájt pincéket még a 20. század elején vagy annál is korábban alakították ki.

A pincéket eleinte csak rejtékhelynek építették, a bornak csak egy részét tárolták itt, amit a fináncok elől el akartak titkolni. Bent télen-nyáron egyaránt kb. 15 fokos hőmérséklet uralkodik, ami ideális a bor és a termények tárolására. A pincék közül jóval több, mint 100-at ma is használnak. Szóládra beérve az első lehetőség-nél sréhen jobbra kell továbbmenni, majd a következő keresztvezőnél jobbra fel.

SZINTRAJZ:

YESBALATON

A LegBalatonosabb BRINGÁS PÓLÓK ÉS KIEGÉSZÍTŐK

webshop: www.yesbalaton.com

Facebook Instagram: @yesbalaton

IMPRESSZUM:

A **Gravel Guide** a Bringás.hu gondozásában ingyenes különszámként jelenik meg 2022-ben.

Példányszám: 10 000 db

Terjedelem: 52 + 4

Méret: 160x227 mm

A Bringás.hu: ingyenes, kerékpáros témájú időszaki kiadvány, 12 éve folyamatosan megjelenteti a Possum Kft.

Lapunkat megtalálja az Országos Széchenyi Könyvtárban is.

<https://epa.oszk.hu/04000/0404034>

Felelős kiadó: Possum Kft.

Felelős vezető: Várnagy László

Telefon: +36-209-345-318

Email cím: tamas@ridehard.hu

A kiadó címe: 1093 Budapest, Lónyay utca 43. fszt. 2.

Levelezési cím: 2330 Dunaharaszti, Csontváry utca 16.

Szerkesztő: Takács Tamás
Tel.: +36 70 313 4535

Grafika, tördelés, design: Futaki Szabolcs

Terjesztés: A Bringás.hu gondozásában eseményeken, intézményekben és egyéb kiadványok, reprezentációs anyagok mellékleteként Tourinform irodákban, BalatonBIKE365 szolgáltató partnerek gondozásában

Gravel bike
bérlés
három balatoni
központban:

**Balatonföldvár
Balatonfüred
Keszthely**

www.balatonbike365.hu

Balaton
BIKE365

Balaton
BIKE365

www.balatonbike365.hu

Mi a kedvenc **balatoni** **bringás** élményed?

